

Kommunikationsafdelingen

Årsrapport 2010

Kommunikationsafdelingen har haft et år, hvor faglig udvikling og specialisering er gået hånd i hånd med øget efterspørgsel efter afdelingens tilbud.

Årsrapporten giver et indblik i dette.

Vibeke Lund

28-03-2011

CSU-Slagelse

Center for Specialundervisning
Kommunikationsafdelingen

Indhold

Indledning	side 3
• Registrering	side 3
Økonomi	side 3
• Delvis opsigelse af abonnementet	side 4
Registrering, dokumentation og faglig evidens	side 4
Målgrupper	side 6
Personalet i Kommunikationsafdelingen	side 6
Kommunikationsafdelingens tilbud	side 7
• Hjerneskeadeområdet	side 7
• Kommunikationskursus	side 8
• Dysartrikursus	side 8
• Basiskursus	side 8
• Job & Læring	side 8
Andre kommunikations tilbud	side 9
• Stammen	side 9
• Strubeløse (laryngectomerede) og mundhuleoprerede	side 9
• Stemmevanskeligheder	side 9
• Parkinsons sygdom	side 9
• ALS (Amyotofisk Lateral Sclerose)	side 10
Andre målgrupper	side 10
Hjernens Hus	side 11
Konklusion	side 12
Visioner	side 12

Indledning

Med denne rapport er det første gang Kommunikationsafdelingen udarbejder og udsender en årsrapport.

For at give et mere fyldestgørende indblik i afdelingens arbejde i 2010 udsendes:

1. En forholdsvis kort årsrapport med en redegørelse over indhold og omfang af afdelingens opgaver og ydelser. Årsrapporten indeholder dels tabeller, der giver et overblik over kvantitative data, dels korte beskrivelser af afdelingens ydelser.
2. En beskrivelse og evaluering af projekt "Job & Læring", som er et nyt initiativ, vi har afprøvet i 2010.
3. Endelig vil det medsendte tilbudskatalog bidrage til viden om kommunikationsafdelingens ydelser og aktiviteter.

Som afslutning på rapporten gives et kort blik ind i kommunikationsafdelingens vision for 2011.

Registrering

Kommunikationsafdelingen registrerer det borgerrelaterede arbejde i Klientsystemet¹. Det er data herfra, der ligger til grund for tallene i tabellerne.

En del ydelser bliver imidlertid ikke registreret. Det er f.eks. korte telefonsamtaler med borgere, samtaler og rådgivning til fagpersoner på genoptræningscentre/hjemmepleje/hjemmevejledere jobcenter m.m. Korte kurser/supervision af fagpersoner tæt på borgeren, pårørende grupper, foredragsvirksomhed. Møder og samtaler med sygehustalepædagog.

Giver gennemlæsningen anledning til spørgsmål stiller vi os gerne til rådighed

God læselyst.

Økonomi

Kommunikationsafdelingens tilbud blev i 2010 finansieret med udgangspunkt i Rammeaftale 2010 i Region Sjælland. Af denne fremgår det, at der på specialundervisningsområdet kan indgås leveringsaftaler.

Leverandørens (CSU-Slagelse) udgangspunkt er en fast økonomisk rammefordeling efter objektive kriterier (befolkningstal pr. 01.01.10)

Såvel 2010 som 2011 taksten har indeholdt en 2% besparelse i henhold til Rammeaftale 2010 og 11 i Region Sjælland

CSU-Slagelse har indgået leveringsaftale med Odsherred, Holbæk, Kalundborg, Ringsted, Sorø og Slagelse kommuner. Det betyder at kommunerne har betalt en andel, der svarer til dens

¹ Klientsystemet er et journalsystem til social- og handicapområder hos regioner og kommuner

befolkningsstørrelse. F.eks. udgør Ringsted kommune 11,12 % af det samlede befolkningsgrundlag i de seks kommuner og betalte dermed 3.223.936 kr. eller 10,57 % af CSU-Slagelses Bruttobudget på 30.514.670 kr.

Aftalen giver de nævnte kommuner fri trækingsret på ydelserne, hvilket betyder at borgere og fagpersoner frit kan henvende sig direkte til Kommunikationsafdelingen.

CSU-Slagelse/Kommunikationsafdelingen visiterer til tilbuddene.

Abonnementet dækker en række ydelser og service til voksne med kommunikative vanskeligheder.

Størstedelen af disse ydelser varetages af fagpersoner i direkte kontakt med den enkelte borger og dennes pårørende. "Fagpersoner" er i denne sammenhæng alle dem, der yder specialundervisning, specialpædagogisk og teknisk støtte og / eller rådgivning, og omfatter specialkonsulenter, talepædagoger, IT-folk og fagpersoner fra andre af CSU-Slagelses afdelinger (Syn og Høre) i de tilfælde hvor der er tale om flere handicap.

Udredning og rådgivning i forhold til borgere med kommunikationsproblemer i erhverv er en betalingsopgave. Denne opgave iværksættes kun efter bevilling fra jobcenter eller andre. Timeforbruget til opgaven aftales i forhold til den aktuelle opgave. Her er timeprisen 500 kr.

Delvis opsigelse af abonnement

I sommeren 2010 meddelte Sorø kommune, at kommunen pr. 01.04.11 vil opsigte abonnementet med Slagelse/CSU-Slagelse

"på de nuværende vilkår. (...) Baggrunden for opsigelsen er, at den abonnementsfinansierede model ikke efterlader kommunen nogen mulighed for at prioritere eller styre indsatsen på området, og at kommunens budget på området er mindre end det abonnement, som kommunen skal betale til CSU-Slagelse".

Efter en analyseperiode valgte Sorø kommune at videreføre abonnementsvilkårene på Synsområdet og dele af høre- og kommunikationsområdet. I løbet af januar 2011 falder de sidste aftaler på plads og de fremtidige vilkår.

Registrering, dokumentation og faglig evidens

Som konsekvens af de seneste års samfundsmæssige debat om dokumentation, evaluering og evidens på det pædagogiske område, har kommunikationsafdelingen været opmærksom på hvor vigtigt det er at dokumentere den høje faglighed, vores praksis består af.

Trods det ekstra tidsforbrug en sådan dokumentation fordrer, anser vi dokumentationen som en faglig investering. Vi har et mål om stadig at forbedre og udvikle vores praksis, denne faglige kvalitetssikring forudsætter dog et sikkert grundlag, som afsæt fra for refleksion over vores faglige indsats og effekten deraf.

Som led i dette arbejde har vi ultimo 2008 indført Klientsystemet. Dette system giver os mulighed for at give kvantitative oplysninger om afdelingens arbejde til samarbejdskommuner, til KL, til ministeriet og andre, der efterspørger disse tal. Samtidig giver tallene også os selv mulighed for at kigge på vores egen praksis, er der noget der bør ændres, tilføjes eller ophøre?

Kommunikationsafdelingen anlægger en fælles national standard i udredningen af borgernes vanskeligheder. Vi har deltaget i flere God Praksis projekter i DTHS-regi (Danske, Tale-, Høre-Synsinstitutioner), hvor disse udredninger² er udarbejdet og vedtaget.

Det betyder, at alle borgere får den samme høje faglige vurdering i forbindelse med udredningen af deres kommunikative vanskeligheder.

Kommunikationsafdelingen er meget opmærksom på ny forskning indenfor det neurologiske og det neuropædagogiske område, på stamme- og stemmeområdet. Det betyder, at vi jævnligt vurderer og tilpasser vores undervisning, så den altid tilrettelægges med udgangspunkt i ny viden indenfor de forskellige fagområder og på den måde tager udgangspunkt i den til rådighed værende evidensbaserede viden.

“Nytter undervisning?” kan man med god ret spørge. Dette spørgsmål er vi meget optaget af. Vi har de sidste år eksperimenteret med forskellige metoder til effektivvurdering.

Vi har bl.a. haft et samarbejdsforløb med Leif Olsen fra Servicestyrelsens Handicapenhed. Vort fokus har været at evaluere, dokumentere og bygge praksis på evidens for at finde frem til hvad der virker og dermed skaber bedre resultater.

I 2010 har vi arbejdet ud fra denne model:

1. Faglig udredning
2. Visitation
3. Opsætning af mål for indsatsen i samarbejde med borgeren
4. Undervisning, rådgivning og vejledning
5. Evaluering af målene for undervisningen

Ved opsætning af mål har vi arbejdet med **SMART** mål³. **SMART** mål er en metode til opstilling af evaluerbare mål, der er Specifikke, Målbare, Accepterede, Realistiske og Tidsbestemte. For de udvalgte målområder aftales målsætninger, som er tilpasset den enkelte.

Ved at indføre **SMART** mål opnås:

- Tydelige mål
- Tydelige aftaler i forhold til undervisning og anden støtte
- Øget systematik og dermed forbedret effektivitet
- Gennemskuelighed i opgaveløsningen

Som afsnittet vidner om, er Kommunikationsafdelingen optaget af at tilrettelægge læring, der inddrager den nyeste viden og at undersøge i hvilket omfang undervisningen fører til opnåelse af såvel borgerens mål som lovgivningens intention om, at borgeren bliver i stand til at deltage aktivt i samfundslivet.

I visionsafsnittet har vi beskrevet hvordan vi satser på at videreudvikle området i 2011.

² God praksis i udredning af afasi. God praksis i udredning af dysartri. God praksis i udredning af kognitive kommunikations vanskeligheder. God praksis i udredning af stemmevanskeligheder. God praksis i udredning af stammen. DTHS (Danske Tale-, Høre-, Synsinstitutioner)

³ **SMART** er en forkortelse af: **S**pecifik-**M**ålbart-**A**cccepteret-**R**ealistisk-**T**idsbestemt

Målgrupper

Kommunikationsafdelingens målgruppe omfatter voksne med:

- Sproglige vanskeligheder (afasi), talevanskeligheder (dysartri) eller kognitive kommunikations vanskeligheder alle opstået som følge af pludselig opstående skader i hjernen.
- Stemmevanskeligheder
- Stammen
- Kommunikationsvanskeligheder som følge af Parkinsons sygdom
- ALS
- Strubeløse og mundhuleopererede

Andre målgrupper:

- Pårørende og fagpersonale

Kommunikationsafdelingen betjener disse målgrupper i Kalundborg, Ringsted, Sorø og Slagelse kommuner.

Nedenstående tabel viser hvor mange borgere fordelt på kommuner, kommunikationsafdelingen har haft kontakt med i 2010 samt det samlede antal foranstaltninger for borgerne i den enkelte kommune. Differencen på antal borgere og foranstaltninger er udtryk for, at det for et antal borgere er nødvendigt med flere foranstaltninger.

Kommune	Antal borgere	Antal foranstaltninger
Sorø Kommune	47 personer	68
Ringsted kommune	60 personer	83
Kalundborg kommune	70 personer	102
Slagelse kommune	185 personer	279
I alt	360 personer	530

Tabel 1

Personalet i Kommunikationsafdelingen

Navn	Arbejdsområde
Karen Sørensen	Koordinator, introkursus, Job & Læring ⁴ , individuel undervisning
Lone Grønnegaard	Basiskursus, Job & Læring, individuel undervisning, afklaring af og rådgivning til pårørende i forhold til demenssygdom ⁵

⁴ Betalingsopgave.

Lisbeth Haaber	Tilknyttet Ringsted og Sorø kommuner med tilbud om individuel undervisning af borgerne på genoptræningscentrene eller i borgeren hjem Introkursus, dysartrikursus
Nicole	Tilknyttet Slagelse kommune med tilbud om individuel undervisning af borgerne på genoptræningscentret eller i borgeren hjem Basiskursus, dysartrikursus, syn og hjerneskade
Helle Hardis	Stemmeundervisning, Stammeundervisning, Parkinson, ALS, mundhuleopererede i alle kommuner samt kommunikationskursus
Kirsten Karlshøj	Tilknyttet Kalundborg kommune med tilbud om individuel undervisning af borgerne på genoptræningscentret eller i borgerens hjem Basiskursus, IKT, ALS. Er desuden knyttet til oralmotorisk team (børn) og tilbud om tegnstøttet kommunikation ⁶
Anne Bæk Holland	32 timer knyttet til fase 2 på Slagelse sygehus (apopleksi) Betalt af Region Sjælland Kommunikationskursus
Maiken	Introkursus
Vikar 8 timer pr. uge	
Vibeke Lund	Vicecenterleder og afdelingsleder

Tabel 2

Personalegruppen i kommunikationsafdelingen udgør i alt 5.7 årsværk

Kommunikationsafdelingens tilbud

Hjerneskadeområdet

Kommunikationsafdelingen lægger vægt på at kunne tilbyde den rette indsats på det rigtige tidspunkt. I forhold til hjerneskadeområdet, er der forskningsmæssigt belæg for at tidlig, specialiseret og målrettet indsats virker. Det stiller krav til os om at være parate med relevante tilbud, når borgeren overgår fra sygehus (fase 1 og 2) til kommunal rehabiliterings indsats (fase 3).

For at opfylde det krav, indgår vi et i tæt samarbejde med terapeuterne på genoptræningscentrene i de samarbejdende kommuner ligesom vi har oprettet et kursus med åben tilgang – **introkurset**. På kurserne deltager mellem 4 og 7 kursister og 2 undervisere. En del borgere har dog behov for individuel undervisning inden de kan profitere af undervisning på hold. I det medsendte tilbudskatalog, findes en beskrivelse af indhold og omfang.

⁵ Betalingsopgave

⁶ De to sidste er betalingsopgaver

Kommunikationskursus

For borgere med store kommunikationsvanskeligheder som følge af afasi, har vi tilbud om undervisning på kommunikationskursus. På kurset deltager mellem 5 og 7 kursister og 2 undervisere. I det medsendte tilbudskatalog, findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Dysartrikursus.

For nogle hjerneskaderamte bliver følgerne mere specifikke, de rammes af dysartri. De har mulighed for at komme på dysartrikursus. På kurset deltager mellem 4 og 6 kursister. Vi stræber efter at gå sammen med ergoterapeuten på kommunens genoptræningscenter om undervisning/træning af denne målgruppe. I det medsendte tilbudskatalog, findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Basiskursus

Det mest omfattende undervisningstilbud gives til kursister på basiskurset. Her deltager mellem 9 og 11 kursister og 3 undervisere. Dette kursus er målrettet borgere i den erhvervsaktive alder. Det er ofte fra dette hold deltagerne går videre på Job & Læring. I det medsendte tilbudskatalog, findes en beskrivelse af indhold og omfang.

En del hjerneskaderamte borgere får også problemer med hørelsen (f.eks. tinnitus og hyperakusis) og synet (f.eks. dobbeltsyn og synsfeltsproblemer). I disse tilfælde inddrages specialviden fra Høre- og Synsafdelingerne i undervisningstilrettelæggelsen.

Job & læring

Er et udviklingsprojekt som har kørt i 2010. Vi oplevede at såvel borgere som jobcentermedarbejdere havde svært ved at afklare hjerneskaderamte borgeres potentiale, ønsker og muligheder for at blive erhvervsafklaret. Vi søgte og fik midler fra Det lokale Beskæftigelsesråd i Slagelse kommune. Pengene er anvendt til afprøvning og metodeudvikling i forhold til denne målgruppe. Samtidig har kommunikationsafdelingen solgt Job & Lærings pladser til Ringsted, Sorø og Kalundborg kommuner.

Evalueringsrapporten vedrørende projekt "Job & Læring" er sendt ud sammen med denne årsrapport.

Tabel 3 illustrerer hvor mange **hjerneskaderamte** borgere fra hver af samarbejdskommunerne, der med udgangen af 2010 modtog et undervisningstilbud.

Aktivitet	Ringsted	Sorø	Kalundborg	Slagelse
Individuel undervisning	22	24	34	97
Introkursus	7	2	1	10
Kommunikationskursus	2	2	4	11
Basiskursus	3	2	7	15
Job & Læring	3	2	0	7

Tabel 3

Andre kommunikations tilbud

Stammen.

Borgere, der oplever problemer i forbindelse med stammen kan få tilbud om udredning og vejledning eller undervisning. På dette område har vi en samarbejdsaftale med Holbæk og Odsherred, der betyder, at vi også mod betaling, underviser enkelte borgere med stammen i de kommuner. I det medsendte tilbudskatalog findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Strubeløse (laryngectomerede) og mundhuleopererede.

Også her har vi en samarbejdsaftale med Holbæk og Odsherred kommuner om undervisning af disse små målgrupper. I det medsendte tilbudskatalog findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Tabel 4 illustrerer hvor mange borgere med stammen, strube- og mundhuleopererede fra hver af samarbejdskommunerne, der har modtaget et tilbud i 2010.

Diagnose	Holbæk	Odsherred	Sorø	Ringsted	Kalundborg	Slagelse
Stammen	2	0	3	1	1	2
Strube- og mundhuleopererede	5	1	0	1	1	0

Tabel 4

Stemmevanskeligheder.

Undervisning af borgere med stemmevanskeligheder er altid individuelt tilrettelagt. Inden talepædagogen iværksætter undervisning undersøges borgeren hos privatpraktiserende hals- næse- ørelæge men i de fleste tilfælde foregår den indledende udredning på foneatrisk laboratorium på Slagelse sygehus af hals- næse- ørelægen sammen med talepædagogen.

I det medsendte tilbudskatalog findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Parkinsons sygdom

Parkinsons sygdom medfører ofte kommunikationsvanskeligheder som følge af nedsat respiration, artikulation og mimik. Vi har gode erfaringer med at kombinere individuel undervisning og holdundervisning. En gang om året gennemfører vi et kursusforløb over otte uger, med undervisning én gang om ugen. Pårørende eller nærmeste kommunikationspartner inddrages i dette forløb.

I det medsendte tilbudskatalog findes en beskrivelse af indhold og omfang.

ALS (Amyotrofisk Lateral Sclerose)

ALS er en progredierende sygdom, der medfører store kommunikationsvanskeligheder. Talepædagogen har et tæt samarbejde med sygehusets ALS-team. Der er ofte behov for at inddrage informations- og kommunikations teknologiske (IKT) løsninger. Pårørende inddrages altid. I tilbudskataloget findes en beskrivelse af indhold og omfang.

Tabel 5 illustrerer hvor mange borgere med stemmевanskeligheder, Parkinsons sygdom eller ALS fra hver af samarbejdskommunerne, der har modtaget et tilbud i 2010.

Diagnose	Sorø	Ringsted	Kalundborg	Slagelse
Stemme	10	21	14	36
Parkinson	2	0	7	3
ALS	1	0	2	4

Tabel 5

Andre målgrupper

Pårørende og nære fagpersoner er centrale samarbejdspartner for kommunikationsafdelingen. Det betyder at vi tilbyder:

- individuel rådgivning af ægtefæller til/børn af/forældre til hjerneskaderamte
- samtalegrupper til ægtefæller til/børn af/forældre til hjerneskaderamte
- foredragsvirksomhed i samarbejde med Hjernens Hus for ægtefæller til/børn af/forældre til hjerneskaderamte
- kurser for hjemmevejledere
- supervision af plejepersonale

Kommunikationsafdelingen er desuden praktiksted for audiologopædistuderende fra Københavns universitet og SDU-Odense.

Konsulenter i afdelingen har desuden været benyttet som oplægsholdere på nationale netværksmøder og konferencer afholdt af Videnscenter for Hjerneskade.

Et eksempel på et kursus, der har været afviklet i 2010 er kursus rettet mod hjemmevejledere i samarbejdskommunerne:

Neuropædagogisk praksis i et hjemmevejlednings perspektiv.

Kommunikationsafdelingen ved CSU-Slagelse
inviterer hjemmevejledere, der arbejder med borgere med sent erhvervet hjerneskade i Kalundborg,
Ringsted, Sorø og Slagelse kommuner til temadag tirsdag den 24. november
På CSU-Slagelse, Norgesvej 14 kl. 9 til 15.

En sammenhængende indsats er afgørende i et vellykket rehabiliteringsforløb for hjerneskaderamte borgere og pårørende. I dette forløb er hjemmevejlederens indsats både vigtig og vanskelig.

CSU-Slagelse vil gerne stille skarpt på hjemmevejledernes indsats og på temadagen sætte fokus på

- hjernen
- den skadede hjerne
- kognitive kommunikative følger efter hjerneskade
- personlighedsændringer efter hjerneskade
- tværfagligt samarbejde
- mål for indsatsen
- Job
- Hjernens Hus

Programmet vil veksle mellem oplæg, drøftelser, afprøvning og rundvisning

Oplægsholdere:

Fra kommunikationsafdelingen

Audiologopæd Lisbeth Haaber

Logopæd Nicole

Talepædagog og IKT-konsulent Kirsten Karlshøj

Tale- og neuropædagog Lone Grønnegaard

Læsekonsulent og neuropædagog Karen Sørensen

Hjerneskadekoordinator i Slagelse kommune

Solvejg Karlshøj

Vi serverer kaffe med morgenbrød og frokost.

Pris for dagen: 250.00 kr.

Tilmelding til Karen Sørensen på: ks@csu-slagelse.dk senest den 17. november

Vibeke Lund

Vicecenterleder

Afdelingsleder for Kommunikation

På kurset deltog 12 hjemmevejledere.

Hjernens Hus

Kommunikationsafdelingen har et tæt samarbejde med Hjernens Hus, som er et samværs- og undervisningstilbud til borgere med erhvervet hjerneskade.

Hovedansvarlig for Hjernens Hus er hjerneskadekoordinator i Slagelse kommune, Solvejg Karlshøj.

To gange om ugen er der mulighed for at mødes med ligestillede til uformel snak og hyggeligt samvær (dette tilbud er en del af abonnementet). Der er desuden mulighed for at melde sig på forskellige hold:

- Musik og kor

- Sund mad (tilberedning af "hjernevenlig" mad)
- IT
- Motion

Holdene har været udbudt i samarbejde med AOF i Slagelse. Samarbejdet med AOF har været meget fint. Desværre har det også været et meget dyrt tilbud for borgerne – 600 kr. for 10 ganges undervisning. Da de fleste kursister dertil skal lægge udgifter til særlig transport, afholder prisen en del fra at deltage. Vi overvejer derfor med starten af 2011 at ændre på organisationsformen, men stadig fastholde deltagerbetaling. Netop deltagerbetaling giver mulighed for selv at bestemme om og hvor længe man kan deltage.

I 2010 har i alt 52 benyttet sig af samværstilbuddet og 32 har benyttet undervisningstilbuddene. Flere har deltaget i begge aktiviteter.

Konklusion

Kommunikationsafdelingen har haft et år med mange spændende opgaver og udfordringer. Det ligger os meget på sinde hele tiden at tilrettelægge og basere undervisning og anden indsats på ny viden. Vi stræber derfor efter at følge og være opdateret på den forskning og udvikling, der sker på området.

Vi ved f.eks. fra forskningen, at tidlig og specialiseret indsats i forhold til borgere med hjerneskade spiller en afgørende rolle for rehabiliteringen. Her er det gode samarbejde med genoptræningscentrenes terapeuter også af stor værdi.

Det betyder også, at ny lovgivning og forandringer i opgavevaretagelsen i vore omgivelser, er dagsordensættende for vort arbejde. Vi er på flere områder gået fra at undervise borgeren direkte til at supervisere nære fagpersoner, så de i deres arbejde kan inddrage kommunikative aspekter. På samme måde har hele arbejdsmarkedslovgivningen haft retningsgivende effekt på vor indsats.

Vi har de sidste år arbejdet målrettet på at oprette tilbud der nøje matcher kursisternes funktionsevne og mål med undervisningen. Det har givet os erfaring og viden om indsatsen på det neurorehabiliterende område, der tåler sammenligning med andre tilbud kommunale såvel som nationale genoptræningscentre.

Det har medført endnu flere henvendelser fra borgere og kommuner og dermed flere undervisningsforløb, der igen giver mulighed for udvikling af tilbuddet.

På de andre områder, stemmer, stammen, parkinson, Als og laryngectomi har der ligeledes været positiv faglig udvikling.

Visioner

Først og fremmest er vort ønske at fastholde den høje faglige standard på driftområderne. Vi får mange positive tilbagemeldinger fra både kursister og pårørende vedr. værdien af denne indsats.

Men også andre områder banker på. Vi har flere gange fået opfordringer til at yde assistance til borgere og pårørende med demenssygdomme. Det drejer sig dels om borgere med frontotemporal demens dels om yngre med alzheimer demens, vores indsats har primært været rettet mod de pårørende. Disse målgrupper er ikke en del af centrets målgrupper og dermed ikke omfattet af abonnementet. Det betyder, at der fra sag til sag aftales en betaling for opgaven.

I 2011 vil vi udvikle på dette område i samarbejde med kommunerne.

Mennesker med Wiplash får ofte følger, der nedsætter deres livskvalitet betragteligt. F.eks. er der flere der må opgive deres job for derefter at komme på offentlig forsørgelse. I 2011 vil vi arbejde på at udvikle et tilbud til denne målgruppe.

Vi har i flere år arbejdet på at udvikle valide evaluerings værktøjer. I 2011 ser det ud til at lykkes. Via Danske Tale- Høre- Synsinstitutioner (DTHS) er der udviklet et materiale: "Rehabiliterings Outcome Måling". Dette materiale er det vores plan at indarbejde i 2011.

Også arbejdet, med vidensdeling gennem kurser og foredragsvirksomhed vil vi videreføre i 2011. Alle er velkomne til at rette henvendelse til Kommunikationsafdelingen m.h.p. undervisning, rådgivning og vejledning i forhold til forskellige faggrupper.

Med disse ord vil vi afslutte denne korte årsrapport og blot opfordre til også at kigge i evalueringsrapporten for Job & Læring og Tilbudskataloget.

Vibeke Lund

Afdelingsleder og Vicecenterleder.